

СТ А Н О В И Щ Е

от: доц. д-р Диян Михайлов Георгиев

Тракийски университет /Аграрен факултет;

Научна специалност: „Екология и опазване на екосистемите“

Относно: проект на дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ в АФ на ТрУ в област на висше образование б. „Аграрни науки и ветеринарна медицина“, професионално направление б.3. „Животновъдство“, докторска програма “Специални отрасли (промишлен дивеч)”

Автор на дисертационния труд: **СТАНИСЛАВА ПЕЙЧЕВА ПЕЕВА**

Научен ръководител: Доц. д-р Евгений Георгиев Райчев

Тема на дисертационния труд: „Влияние на антропогенния фактор върху хранителния спектър на бялката (*Martes foina*, Erxl. 1777) и възникването на конфликта „Човек-диво животно“

Основание за представяне на становището: участие в състава на научно жури за оценяване на дисертационен труд съгласно заповед 2347/03.10.2016г. на Ректора на ТрУ.

1. Информация за дисертанта

Дисертанта - Станислава Пейчева Пеева, е родена през 1983г. От 2013 г до момента работи като асистент в секция „Зайцевъдство и дивечовъдство“, катедра „Животновъдство - непрехивни и други животни“ на АФ при ТрУ Стара Загора. Била е докторант на самостоятелна подготовка в същата катедра по докторска програма Специални отрасли (промишлен дивеч) .

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд. Структура,

обем: Представеният за обсъждане дисертационен труд е написан на 147 страници.

Притежава всички необходими раздели, които са правилно и съразмерно подредени.

Кратка оценка за актуалност на темата: Представеният дисертационен труд разглежда актуален, научен проблем – взаимоотношенията между хората и дивите животни в антропогенни екосистеми и влиянието на „новата“ среда върху хранителното поведение и денонощната им активност. В тази връзка проличава силно екологичният аспект на дисертационния труд.

Цел и задачи: Прави впечатление комплексността на проучването и високото, научно ниво на изпълнение на поставените задачи. Целта е ясно определена. Поставените 8 на брой задачи са достатъчни за нейното реализиране.

Обект на изследването е бялката. Оценена е степента и на инвазия на населени места и селищни системи. **Предмет** на изследването е влияние на антропогенния фактор върху

поведението на бялката и възникване на конфликтни ситуации в урбанизираните райони. **Основна теза** на проучването е чрез прилагане на комплекс от методики да се проучи и сравни хранителният спектър и поведение на бялката в два моделни района - градски и извънградски (Urban and Rural). Направен е успешен опит да се оцени промяната в денонощната и активност и да се оцени отношението на хората към синантропията на вида.

Използвана научна литература: Използвани са 150 научни заглавия (35 на кирилица и 115 на латиница) както и интернет страници, линкове и адреси.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати:

Методиката на изследване включва комплекс от теренни пробо-набирания, технологични постановки и анализи. В „Материали и методи“ са описани детайлно избраните методики, използваната апаратура и анкетни проучвания относно отношението на хората към обекта на проучване. Всички използвани методики са съпроводени с описание на статистическите анализи на основата, на които се изказват хипотези и правят заключения.

Постигнати основни научни и/или научно-приложни резултати:

Основната цел на целогодишното представяне на хранителният спектър на бялката в сезонен и денонощен аспект е изпълнена. Направен е опит за пълно диференциране на хранителните компоненти, с което докторанта показва високо ниво на осведоменост по отношение на съвременните методики за анализ. Чрез метода на анкетата е оценено отношението на хората към проучвания обект и са направени препоръки за избягване на конфликтни ситуации в градска среда. Изпълнението на поставените задачи е обобщено в съответни раздели на Глава „Резултати и обсъждане“. Представени са заключения и изводи в съответната насока, чрез което докторанта декларира високо ниво на професионална подготовка свързана с разработваната дисертация и проблематика, в която работи и се развива.

Получените резултати и изказани хипотези са подкрепени с таблици, графични модели и снимков материал.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси:

Направени са 8 научно-теоретични и научно-приложни приноси, от които с особена значимост са представянето на първото, целогодишно изследване на

хранителния спектър на бялката в България и установяване на мястото и в трофичната верига на местната екосистема.

5. Оценка на публикациите по дисертацията.

Анализът на литературата ми дава основание за заключение, че е изпълнен изискваният брой от научни публикации по дисертацията – три, от които една самостоятелна, две водещ автор и една в международно издание с **IF**:

1. Hisano M., E.G. Raichev, S. Peeva, H. Tsunoda, C. Newman, R. Masuda, D.M. Georgiev, Y. Kaneko, 2015. Comparing the summer diet of stone martens (*Martes foina*) in urban and natural habitats in Central Bulgaria. *Ethology Ecology & Evolution* <http://dx.doi.org/10.1080/03949370.2015.1048829> - **IF= 1.103**

2. Peeva S., 2015. Study of places, related to the marking reflex of the stone marten (*Martes foina*, Erxl), *Trakia Journal of Sciences*, Vol.13, Suppl. 2, pp 315-320

3. Peeva S., E. Raichev, 2016. Stone marten (*Martes foina* Erxl., 1777) and villagers - a study of the human-wildlife social conflict.- под печат в *Agricultural Science and Technology*

6. Оценка на автореферата

Представен е автореферат с обем от 53 страници. Структуриран е според изискванията и отразява напълно дисертационният труд.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси:

В дисертацията има допуснати грешки предимно от технически характер. Препоръчвам в бъдещи разработки пълно изписване на установените растителни компоненти на латински език в съответствие с ботаническата номенклатура.

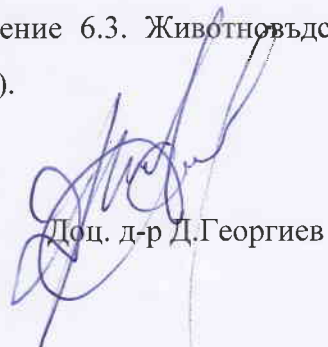
Препоръчвам съкращаване на уводната част за сметка на генерално обобщение на получените резултати с ярко съпоставяне на двата проучвани района. Би било добре изводите да се прецизират и на места да бъдат обобщени, което би помогнало за по-точно диференциране на приносите.

8. Заключение

Прецизното поднасяне на информацията по разработвания научен проблем и актуалността на получените резултати, представя кандидата като високо мотивиран и организиран учен. В заключение давам своята **ПОЛОЖИТЕЛНА** оценка и предлагам на научното жури да гласува „**ЗА**“ присъждането на образователната и научната степен „**ДОКТОР**“ на Станислава Пеева, област на висше образование 6. Аграрни науки и ветеринарна медицина, професионално направление 6.3. Животновъдство, научна специалност Специални отрасли (промишлен дивеч).

17.10.2016г./ ТрУ – Стара Загора

Подпис:

Доц. д-р Д.Георгиев